

A painting of a woman in a red swimsuit diving into the ocean. The woman is in mid-air, her body arched as she falls towards the water. The ocean is a deep blue with white foam from the waves. In the background, a small sailboat is visible on the horizon under a pale blue sky. The overall style is that of a classic oil painting.

GLÒRIA GASCH

Ara, i cada demà

Empúries

Glòria Gasch

Ara, i cada demà

Editorial Empúries

Barcelona

Primera edició: octubre del 2024

© Glòria Gasch Brosa, 2024

El poema de la pàgina 40 el donem en versió de Teresa Bauzà Bosch
(Rabindranath Tagore, *Ocells errants*, Pollença,

Quid Pro Quo Edicions, 2022).

El poema de la pàgina 118 el donem en versió d'Eusebi Ayensa
(Konstandinos P. Kavafis, *Poesia completa I*, Barcelona, Flâneur, 2024).

El poema de la pàgina 168 el donem en versió de Jaume C. Pons Alorda
(Walt Whitman, *Fulles d'herba*, Barcelona, Edicions de 1984, 2014).

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.

Editorial Empúries

Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona

info@grup62.com

www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Grup62

DIPÒSIT LEGAL: B. 16.662-2024

ISBN: 978-84-19729-57-6

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix
una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació
de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu
i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu
a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.

A Grup62 agraiem que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa
d'autors i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos)
si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com

o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Aquell matí roent d'estiu, quan vaig traspasar el llindar de la porta, la fortor de naftalina va certificar que la meua vida havia estat un despropòsit, tot i que jo encara no ho sospitava. Semblava l'aroma ideada per amagar el coratge del que sí que s'hauria pogut canviar.

En arribar a l'entrada, em vaig trobar per fi amb la casa que tantes vegades havia intentat imaginar-me. No podia concebre quina mena de vida hi havia transcorregut, amb els seus triomfs i fracassos, els seus alts i baixos i desafiaments. Res del que veia no em resultava familiar. La casa, d'estil modernista, encara conservava alguns vestigis de la seva antiga esplendor. Una escalinata pujava cap a un portal decorat amb ceràmica acolorida que brillava sota el sol d'aquell dia inesperat.

Al centre del vestíbul, un elegant recordatori amb una corona de flors anunciava l'hora i el lloc de l'enterrament de Salvador Ruiz Muñoz. Els operaris s'afanyaven a carregar al camió els últims mobles que quedaven a la sala. Un home vestit amb una granota grisa em va mirar amb curiositat i es va

aturar. Em va preguntar si era la dona del telegrama, i llavors em va indicar que a dalt, a la biblioteca, ho trobaria tot, i que quan acabés deixés la clau a l'entrada, perquè ja estaven a punt d'acabar.

L'aspecte de final definitiu contrastava amb el jardí cuidat i elegant. Des de l'ampit del finestral se'n podia contemplar la bellesa. Una filera disciplinada de xiprers flanquejava el camí principal. A la llunyania, es veia un bosc espès de figueres i aurons que retallaven l'horitzó blau del mar.

Vaig pujar, esglaó a esglaó, l'escala corbada que es perdia a la vista. Em vaig endevinar mirant cap amunt com una santa d'estampeta que pregava al cel. Intentava entreveure el que m'esperava. Anticipar-me al que em temia. Les parets entapissades d'una suau tela beix i la barana de caoba lluent m'embolcallaven com si m'esperessin des del principi.

Vaig obrir la porta de la biblioteca, on pràcticament ja no quedava res. Les empremtes dels quadres i les prestatgeries sense llibres evidenciaven el pas dels anys. Tota la seva vida.

I allà hi havia les caixes, presidint el centre de la sala, numerades, amb el meu nom escrit a mà amb delicadesa i esperança en totes i cadascuna abans que fos massa tard. Eren l'última crida d'auxili de la nau a punt de naufragar.

Paralitzada, em costava respirar, l'aire es tornava gas. Era com ser dins d'un somni del qual et despertes en una realitat que probablement ja no val la pena viure. Vaig intentar armar-me de valor i, amb

prudència de gasela, mentre la fusta cruixia sota els meus peus, vaig treure el cap al precipici de tot allò.

Vaig seure en una butaca de vellut bordeus, a prop de la llar de foc freda. A l'interior de les caixes, les cartes i les agendes estaven intactes. Ordenades cronològicament, disposades a la perfecció, amb la pols i l'olor de vell incrustades. I és clar, amb les veritats ocultes, i els vestigis de valor, i la desfeta del que hauria pogut ser. N'hi havia centenars, milers. I eren totes allà, flotant. Van aparèixer les aurèoles; la migranya i les nàusees no trigarien a arribar.

Vaig obrir la caixa marcada amb el número u. Vaig agafar la primera carta. El paper era fi i suau. Estava plegada en sis parts. La vaig desdoblegar amb poca traça, em costava obrir-la, em feia por que se'm desintegrés entre els dits. La tinta blavosa de traç nítid i una mica infantil ocultava un abisme d'incerteses.

«Barcelona, dimarts, 2 d'abril de 1957».

Barcelona, dimarts, 2 d'abril de 1957

Amor meu,

No sé què dir. Sempre anem amb compte, ja és estar de pega que ens hagin vist just quan ens acomiadàvem a Tuset-Diagonal. M'afiguro que ho deus haver passat fatal quan has arribat a casa i la teva mare t'ha fet anar cap al quarto (quan la meva fa això és que la cosa va de debò). És evident que no ens entenen, perquè el grau de maduresa no es mesura per l'edat, sinó pel que se sent, i ara resulta que som massa petits per veure'ns, quina ridícula! Però si ens estimem, què hi ha de dolent. I això d'arribar sempre tan tard, mira, entenc que tampoc li agradi, però què hi farem. Jo només vull estar amb tu, els meus amics m'avorreixen, no els suport. Són infantils, ensopits, força estúpids.

Estic pensant que si no ens veiem és impossible que em segueixis estimant, perquè m'oblidaràs. Pot ser que te'n recordis de mi algun dia i pensis «mira, és aquell noi del colmado que abans anava amb mi, que maco que era», i que, quan passis pel

meu costat, em facis una salutació de «compliment».

Escolta, Maria, posarem ordre a tot això. Et demanaré tres favors: no culpis la teva mare, pensa que ella ha d'exercir com a tal i que també té la seva consciència, i per tant l'obligació de vetllar pels seus fills.

Dit això, el segon favor és que conservis l'amistat amb la meva germana Carmeta. Procura venir cada diumenge a buscar llet i així ens veurem, encara que sigui poca estona.

I l'últim és que vull que ens escrivim a les agendes i ens les intercanviem dissabte a les set de la tarda al carrer Mariano Cubí, però no tocant a Muntaner, sinó a la cruïlla d'aquell carrer que començàvem a pujar i que queda tallat a Mariano Cubí. A les agendes podem explicar-nos tot el que ens passa, què pensem, els dies a l'escola, i, d'alguna manera, serà com estar junts. M'entens, Marieta? Què et sembla el pla?

Contesta'm, t'ho prego. T'adoro.

Salvador

Dilluns, 3 de febrer de 1958

Estimada i adorable Marieta,

T'escric avui dilluns per explicar-te tota la meva «malaltia», ja que durant aquests dies no he escrit res a la teva agenda. Avui, quan m'he llevat, he anat al lavabo per arreglar-me i m'he mirat al mirall. Caram, tenia una cara de Finado Fernández ressuscitat que ni t'ho imagines!

Anem al gra. Resulta que dilluns a la nit estava escoltant *Anastasia* a la ràdio, aquella novel·la que ja m'està cansant, i, al mateix temps, treballava en una traducció del francès (seguint els teus principis, com pots veure); quan es va acabar la novel·la, la mare em va voler posar l'aparell aquell que et diu la temperatura, i resulta que marcava més de 38 graus, i és clar, el que un acostuma a fer en aquests casos és ficar-se al llit, ben tapat, amb una aspirina (encara espero començar a suar una mica). Aquella nit el pare no era a casa perquè havia sortit de Barcelona. Ja et pots afigurar com es va posar la mare. El cas és que vaig passar la nit força bé. L'endemà al matí,

em van fer quedar al llit perquè seguia amb febre. Pels volts de la una, em va començar a sortir sang del nas a raig, i el pitjor de tot era que no parava. Em van posar un parell d'injeccions i al final em va passar. Quan va arribar el pare, es van començar a calmar els ànims. Em notava un dolor terrible a la banda esquerra, a sota de l'última costella, un mal que no em va passar fins ahir a la tarda perquè va venir certa persona...

Dissabte a la tarda estava a 39 graus de febre i vaig haver d'anar a cal metge perquè em mirés a la pantalla per saber el motiu del dolor al costat esquerre. Saps què era? Va dir que era una «neumonitis», o alguna cosa així, i que havia de fer molt de repòs, de manera que no podré tocar la pilota durant un mes i els estudis se n'aniran a fer punyetes. Almenys m'escapo d'anar al colmado.

I tu? Com has passat aquests dies? Fent enfadar les monges, prenent el pèl a les teves amiguetes? Jo he pensat molt en tu malgrat la febre. I tu? Encara m'estimes com abans?

En resum, que m'he quedat com una figa tova quan es llança amb molta força contra la paret. Adeu, Marieta, et faig molts petons i abraçades. Fins sempre.

Salva

Dissabte, 22 de febrer de 1958

No et pots ni imaginar com m'he posat quan aquest matí m'han castigat. Encara sort que quan he sortit t'he trobat, perquè si no...

No em vaig enfadar quan vaig llegir la carta que em vas escriure diumenge passat, pots estar tranquil·la, sé que no ho vas fer expressament. Puc entendre fins a cert punt que no vulguis que els teus amics ens vegin junts, tot i que he de reconèixer que em fa mal.

A mi em passa el mateix que a tu, que quan em dones la mà o em fas un petó sento una cosa aquí dins, al cor, és una alegria immensa, impossible de descriure amb paraules (això que la teva mare ens llegeixi les cartes i et comenti les faltes d'ortografia, entre moltes altres coses, també ho discutirem de paraula demà sens falta).

Jo també somio cada dia amb tu, no puc treure'm la teva imatge del pensament, i encara menys quan descanso. Et prometo que faré tot el possible per anar al Castell d'en Boix aquest estiu per com-

memorar el dia que per primer cop ens vam dirigir la paraula. Aquella nit vaig pensar molt en tu Marieta, i ja pots veure què ha resultat de les paraules, de les rialles al cim d'aquella muntanya veritablement meravellosa.

Les frases del llibre *Camino* de J. M. Escrivá de Balaguer que m'has copiat són curioses i no les entenc gaire bé: «No siguis pessimista. —No saps que tot el que passa o pot passar és per a bé? —El teu optimisme serà una conseqüència necessària de la teva fe», «Et renyen? —No t'enfadis, tal com t'aconsella la teva supèrbia. —Pensa: quina caritat tenen amb mi! El que es deuen haver callat!», «Tu no vas contra Déu. —Les caigudes són de fragilitat. —D'acord: però aquestes fragilitats són tan freqüents! (no saps evitar-les), que, si no vols que et tingui per dolent, t'hauré de tenir per dolent i per ximple». Em resulta difícil, ja saps com soc. Crec que tu te les has fet teves des de fa força temps, tens un caràcter, una «cosa», que no sé definir i que m'agrada moltíssim. Et penso agafar sempre de braçet quan caminem per un carrer, perquè m'agrada tot el que a tu t'agrada, i no em molesta que em diguis «nen», la veritat és que quan m'ho vas escriure per primera vegada em vaig quedar una mica estranyat, però després m'hi he anat acostumant i ara m'agrada molt que m'ho diguis. Jo també he canviat molt des que et conec, pregunta-ho a la Carmeta, ja ho veuràs. A més, faig moltes coses que abans no feia, totes bones, ja t'ho pots imaginar: «Has fet que

sigui més comprensiu, més afectuós, més alegre» i moltes altres coses (t'he repetit les mateixes paraules perquè en el meu cas també es poden aplicar).

Gràcies a tu m'he adonat de com es pot arribar a estimar una persona i estic convençut que tots dos podem ser molt feliços. Ho creus, tu, també? Veus com el primer examen de matemàtiques t'ha sortit bé? Has de tenir més confiança en tu mateixa. Per part meua, sempre que et pugui ajudar en alguna cosa només cal que m'ho demanis i jo et complauré amb molt de gust.

És tard, me'n vaig a dormir, després de la setmana que he passat, tinc una son terrible. T'estimo. Fins sempre.